

значається, що загальне методологічне керівництво бухгалтерським обліком і звітністю в Республіці Білорусь здійснюється органом державного управління, на який Радою Міністрів Республіки Білорусь покладені обов'язки державного регулювання бухгалтерського обліку і звітності - Міністерством фінансів Республіки Білорусь.

Вивчення системи регулювання бухгалтерського обліку в Казахстані також засвідчує наявність державного галузевого рівня регламентації обліку.

Натомість в Узбекистані розробку і поширення методичних рекомендацій галузевого характеру експертами ПРООН планується передати до компетенції професійного співтовариства.

Існує необхідність теоретичного обґрунтування запровадження галузевих стандартів обліку та звітності і в Україні. Необхідність запровадження галузевих стандартів обліку у вітчизняну практику особливо важливим є для сільського господарства як ключової галузі економіки України в світовому розподілі праці. Теоретичному обґрунтуванню цього процесу будуть присвячені наші подальші дослідження.

УДК 006.032:657

Л.С. СТЕЦЮК, *м.н.с.,*
ННЦ "Інститут аграрної економіки" НААН, м. Київ

РЕЗУЛЬТАТИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

В останні роки дуже жваво обговорюється тема щодо запровадження в Україні Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ). Одні науковці та практики вважають, що запровадження МСФЗ є чи не найкращим засобом для збільшення інвестицій в українські підприємства, інші наполягають на тому, що це ніяк не покращить інвестиційний клімат, а навпаки завдасть підприємствам додаткових проблем та витрат. Але не зважаючи на всі «за» та «проти» Верховна Рада України таки внесла зміни до закону України «Про бухгалтерський облік та

фінансову звітність в Україні», які набрали чинності з 1 січня 2012 року. Так, відповідно до ст. 12¹ закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» публічні акціонерні товариства, банки, страховики, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами [1].

Додатково Національним банком України, Міністерством фінансів України та Державною службою статистики України було видано спільний лист від 07.12.2011 р. про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності [2], який покликаний уточнити та роз'яснити основні моменти щодо складання та подання фінансової звітності за МСФЗ.

Крім цього, складаючи звітність за МСФЗ, підприємствам не слід забувати і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, оскільки, звітність, яку вони складають за МСФЗ, має відповідати формам, визначеним в П(С)БО.

Отже, вимоги законодавства приведені у відповідність і мають забезпечувати можливість складання звітності за МСФЗ. Залишилось найменше, правильно та сумлінно їх виконувати.

Незважаючи всі ці зміни в законодавстві основна частина публічних акціонерних товариств, на чюю долю випало першими перейти на міжнародні стандарти, і далі ведуть облік за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, хоча їх норми не поширюються на підприємства, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за МСФЗ. В такій ситуації, щоб скласти звітність за МСФЗ підприємства вдаються до трансформації. Через трудомісткість трансформаційних процедур та можливість підвищеного ризику виникнення помилок, її не можна вважати оптимальним методом складання звітності за МСФЗ. Доцільна та виправдана трансформація може бути лише при складання першої фінансової звітності за МСФЗ. Інша ж частина публічних акціонерних товариств веде паралельно два, а точніше три обліки: за національними стандартами; за міжнародними стандартами та податковий.

Трансформуючи фінансову звітність, чи переходячи на міжнародні стандарти, керівники та бухгалтери підприємств зіткнулись не з однією проблемою. Але найбільшою проблемою є, мабуть, відсутність кваліфікованих кадрів, які не лише знають МСФЗ, але й можуть застосувати їх на практиці, враховуючи неузгодженість українського законодавства та, чи не щотижневі, зміни в системі оподаткування.

Загальні правила оцінки та подання інформації у фінансових звітах, що викладені в міжнародних стандартах, вимагають інших підходів до розкриття інформації, ніж ті, до яких звикли українські бухгалтери. Міжнародні стандарти передбачають, що бухгалтер має не лише виконувати технічну роботу, але й творчо підходити до облікового процесу. Але, на жаль, сьогодні творчість окремих бухгалтерів закінчується проставлянням позначки у графі звітності «відповідно до міжнародних стандартів».

Ще однією проблемою для бухгалтерів стало застосування професійного судження, яке широко використовується в міжнародній практиці. Від того як бухгалтер буде трактувати ті чи інші факти господарської діяльності підприємства, залежатиме в кінцевому результаті і фінансова звітність. Бухгалтери, які звикли працювати згідно інструкцій та методичних рекомендацій, не мають досвіду щодо використання професійного судження, а в сьогоdnішніх умовах не готові взяти на себе таку відповідальність.

Звичайно, звітність кожного публічного акціонерного товариства буде підтверджена аудитором, який висловить, у більшості випадків, умовно-позитивну думку. Далі вона буде оприлюднена чітко у порядку, який передбачено Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. І на цьому звітна кампанія закінчиться.

У цій ситуації виникає запитання, чи зможе така звітність задовольнити потреби користувачів, в тому числі і потенційних інвесторів, чи відповідатиме вона основним якісним характеристикам, які передбачені у Концептуальній основі фінансової звітності, зокрема, щодо правдивого подання інформації. Адже, для того, щоб бути корисною, фінансова інформація повинна не ли-

ше подавати відповідні явища, - вона повинна також правдиво подавати явища, які вона призначена подавати [3].

Нажаль, в сьогоdnішній ситуації, коли фінансова звітність готується лише формально на виконання вимог законодавства, а бухгалтер більшу частину свого часу витрачає на оптимізацію оподаткування, якість та достовірність фінансової звітності за МСФЗ, яку складають українські підприємства, ставиться під сумнів. І, по великому рахунку, поки підприємства самі не будуть зацікавлені у прозорості та достовірності своєї звітності, ні П(С)БО, ні МСФЗ не зроблять її такою.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності: Національний банк України, Міністерство фінансів України, Державна служба статистики України, Лист від 07.12.2011 р. № 12-208/1757-14830, № 31-08410-06-5/30523, № 04/4-07/702 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1757500-11>.
3. Концептуальна основа фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009/paran76#n76.

УДК 005.412: 657.1

Я.С. ТКАЛЬ, *к.е.н., ст. викладач,
кафедра бухгалтерського обліку,
Сумський національний аграрний університет*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ОБЛІКУ І АУДИТУ

Організація управління та обліку на підприємстві сьогодні майже неможлива без застосування інформаційних технологій. Адже в умовах автоматизованої обробки даних бухгалтерського